

Datum
2026-02-04

Vår referens
FF

Finansdepartementet
fi.remissvar@regeringskansliet.se
alice.hallman@regeringskansliet.se

TechSveriges remissvar avseende Produktivitetskommissionens betänkanden Goda möjligheter till ökat välstånd (SOU 2024:29) och Fler möjligheter till ökat välstånd (SOU 2025:96) (Dnr Fi2025/01857)

Inledning till de båda betänkandena

TechSverige välkomnar Produktivitetskommissionens delbetänkande Goda möjligheter till ökat välstånd (SOU 2024:29) och delar kommissionens bedömning av produktivitetsens avgörande betydelse för Sveriges långsiktiga tillväxt, konkurrenskraft och välfärd.

Samtidigt vill TechSverige understryka den svenska techsektorns betydelse för produktivitetstillväxten – både som egen näring och som möjliggörare i andra delar av ekonomin. Ett stort samhällsproblem är att produktivitetstillväxten i Sverige nästan har halverats under 2000-talet. Det är omdiskuterat vad kräftgången beror på men klart är att det stora produktivetsfallet har inträffat trots digitaliseringens och teknikutvecklingens positiva effekter.¹ Arbetsproduktiviteten inom tech har utvecklats betydligt starkare än i övrigt näringsliv, samtidigt som branschen vuxit även under en period av svag konjunktur och blivit en central del av Sveriges BNP och export.

TechSveriges prognoser visar att techbranschen har potential att fortsätta vara Sveriges tillväxtmotor och växa med mellan 20 och 27 procent fram till 2028. Under 2024 producerade svenska techföretag varor och tjänster för mer än 1 100 miljarder kronor, med ett BNP-bidrag på närmare 340 miljarder kronor – mer än den traditionella basindustrins samlade bidrag. Branschen sysselsätter omkring 263 000 personer i över 60 000 företag och står för en växande andel av Sveriges export, som uppgick till närmare 390 miljarder kronor år 2024, motsvarande cirka elva procent av den totala exporten.

Digital teknik, särskilt inom AI, molntjänster och digital infrastruktur, driver i allt högre grad produktivitet och värdeskapande i hela ekonomin. Techbranschens betydelse sträcker sig långt bortom den egna tillväxten och fungerar som en accelerator för

¹ För en fördjupning av detta problem och diskussion om möjliga förklaringar och lösningar, se temakapitlet om produktivitet från 2023 års upplaga av [Svenska techbranschen: TECH-SVERIGE-RAPPORT-SVENSKA-TECHBRANSCHEN-2023.pdf](#)

effektivisering, driftsäkerhet och innovation i såväl näringsliv som offentlig sektor, exempelvis genom smarta elnät, uppkopplade industrier och AI i vården. Samtidigt blir det allt tydligare att Sverige och Europa riskerar att halka efter i utveckling och användning av ny teknik, inte minst inom AI, där andra länder rör sig snabbare.

Hinder för införande och nyttiggörande av ny teknik – såsom regelbörda, kompetensbrist och en ofullständig digital inre marknad inom EU – riskerar att hämma produktivitetstillväxten. Dessa frågor är centrala för att de reformer som kommissionen föreslår ska få avsedd effekt. Att vända den negativa produktivitetstrenden genom bättre förutsättningar för digitalisering och teknikanvändning är avgörande för Sveriges framtida tillväxt och välbefinnande.

Mot denna bakgrund lämnar TechSverige följande synpunkter på Produktivitetskommissionens två betänkanden.

Goda möjligheter till ökat välbefinnande (SOU 2024:29)

Kap. 5 Regelförenkling

Förslag

Produktivitetskommissionen föreslår ett antal åtgärder för att minska regelbördan och stärka produktiviteten. Förslagen omfattar bland annat förbättrade och tidigare lagda konsekvensutredningar med fokus på produktivitet, konkurrenskraft och administrativa kostnader, ökad samordning mellan myndigheter samt förenklad rapportering för företag. Digitalisering av tillstånds-, tillsyns- och rapporteringsprocesser lyfts fram som ett centralt verktyg för regelförenkling.

Vidare föreslås ett mer enhetligt och proportionerligt genomförande av EU-regelverk i svensk rätt, med minskad användning av nationella särkrav, bättre vägledning till företag samt teknikneutrala och funktionsbaserade regelverk. Regelbunden översyn och avveckling av regler som inte längre är ändamålsenliga betonas.

Ställningstagande: TechSverige tillstyrker kommissionens förslag, men delar bedömningen att regelförenkling är en central förutsättning för ökad produktivitet och konkurrenskraft. TechSverige delar kommissionens uppfattning att EU-regelverk bör genomföras mer enhetligt och utan onödiga nationella tillägg.

Samtidigt vill TechSverige betona att Sverige bör inta en mer aktiv roll i EU-arbetet för att driva på regelförenkling och bättre regelkvalitet redan i den europeiska lagstiftningsprocessen. Detta är särskilt viktigt för kunskapsintensiva och snabbt föränderliga sektorer, såsom techsektorn.

Motivering: Regelbörda, fragmenterade regelverk och bristande samordning mellan myndigheter utgör betydande hinder för införande och nyttiggörande av ny teknik. Detta gäller såväl nationella regelverk som EU-lagstiftning inom områden som data, AI, cybersäkerhet och digital infrastruktur. Den höga takten i EU-reglering, i kombination med nationella särkrav och otydlig tillämpning, har ökat administrativa kostnader och rättsosäkerhet för företag.

För att regelförenkling ska få verklig effekt krävs därför både ett mer konsekvent genomförande av befintliga regelverk och ett stärkt svenskt engagemang i EU:s lagstiftningsarbete, med fokus på proportionalitet, teknikneutralitet och principen Think Small First. Ett sådant angreppssätt är nödvändigt för att de reformer som Produktivitetskommissionen föreslår ska bidra till ökad produktivitet, innovation och långsiktig konkurrenskraft.

Kap. 6 Tillståndprocesser

6.3.1 Staten måste samordna sitt arbete med tillståndprocesser

Flera förslag med det övergripande: Staten bör i högre grad samordna sitt arbete i tillståndsärenden. Möjligheten för staten att processa mot sig själv bör slopas och på sikt bör det införas en tillstånds- och tillsynsmyndighet.

Ställningstagande: TechSverige tillstyrker förslagen med särskilt fokus på miljötillståndsärendena och de förslag som Miljötillståndsutredningen presenterat, inklusive inrättandet av en ansvarig myndighet.

Motivering: Telekomsektorn och datacenterbranschen är högst beroende av långsiktig planering där tillståndprocesser är en naturlig del i detta. För att dessa båda ska kunna etableras, planera, investera, utvecklas och skapa värden som ökar Sveriges välstånd och konkurrenskraft men även beredskap och försvar, måste tillståndprocesserna effektiviseras för ökad förutsebarhet och planering.

Kap. 8 Transportinfrastruktur

Förslag (Inriktning kapitel 8):

Produktivitetskommissionen framhåller att transportinfrastrukturen är central för produktivitet, konkurrenskraft och regional tillgänglighet, samt att planering, prioritering och genomförande behöver stärkas för att säkerställa en effektiv användning av samhällets resurser.

Ställningstagande: TechSverige delar bedömningen att ett väl fungerande, robust och effektivt transportsystem är avgörande för produktivitetstillväxten. TechSverige vill i detta sammanhang särskilt lyfta att digital infrastruktur och uppkoppling bör behandlas som en central del av transportinfrastrukturens funktion och därmed beaktas tydligare i planering, byggande och förvaltning av väg- och järnvägsinfrastruktur.

Motivering: Digital infrastruktur och uppkoppling är i dag en grundläggande förutsättning för att transportsystemet ska fungera effektivt för resenärer, företag och samhällsviktiga funktioner. Möjligheten att kommunicera, ta del av information och använda digitala tjänster under resor bidrar till ökad produktivitet och ett mer robust transportsystem.

TechSverige vill samtidigt framhålla att digital infrastruktur, trots sin ökande betydelse, endast behandlas i begränsad utsträckning i kapitel 8. Mot bakgrund av dess betydelse för produktivitet och transportinfrastrukturens långsiktiga utveckling menar TechSverige att detta perspektiv bör integreras tydligare i planering, byggande och förvaltning av väg- och järnvägsinfrastruktur.

Särskilt i delar av transportinfrastrukturen där marknadens aktörer saknar rådighet över den fysiska miljön – såsom tunnlar och bergskärningar – är statens och Trafikverkets roll central. Ett produktivitetsperspektiv förutsätter därför tydlig ansvarsfördelning, förutsägbara ramar och samordning mellan transportinfrastruktur och digital

infrastruktur. TechSveriges synpunkter i dessa frågor har utvecklats närmare i organisationens remissvar avseende nationell plan för transportinfrastrukturen.²

Kap. 9 Utbildning

9.3.2 Den högre utbildningen bör styra mot efterfrågade utbildningar

Förslag: Den högre utbildningen bör styra mot efterfrågade utbildningar. Resurstilldelningssystemet och dimensioneringen av den högre utbildningen bör ges en arbetsmarknadskomponent.

Ställningstagande: TechSverige tillstyrker Produktivitetskommissionens bedömning att det vore rimligt att addera en arbetsmarknadskomponent till resurstilldelningssystemet. Ett sådant incitament kan bidra till ökad relevans och bättre matchning mellan utbildningssystemet och arbetsmarknadens behov.

Motivering: Samtidigt vill TechSverige betona att en sådan komponent inte enbart bör baseras på historiska arbetsmarknadsutfall. För att ge en mer rättvisande bild av utbildningarnas kvalitet och relevans behöver modellen även ta hänsyn till i vilken utsträckning samverkan med arbetslivet sker i och under utbildningarna, samt graden av faktisk arbetsmarknadsknytning. Detta är särskilt viktigt i snabbt föränderliga branscher, där framtida kompetensbehov inte alltid speglas i tidigare utfall.

Vidare anser TechSverige att förslaget behöver utredas i särskild ordning, förslagsvis inom ramen för en ny styr- och resurstilldelningsutredning, för att säkerställa att modellen utformas långsiktigt hållbart, rättssäkert och med hänsyn till olika utbildningsformers förutsättningar.

9.3.2 Minskade incitament att sänka kunskapskraven i den högre utbildningen

Förslag: Ersättningen i resurstilldelningssystemet inom den högre utbildningen bör viktas om, från helårsprestationer till antal helårsstudenter

Ställningstagande: TechSverige avstyrker förslaget att minska andelen av resurstilldelningen som baseras på helårsprestationer till förmån för en ökad vikt för ersättning kopplad till antal helårsstudenter.

Motivering: Ett sådant skifte riskerar att skapa incitament för lärosäten att prioritera volym framför kvalitet, med ett ökat fokus på att fylla utbildningsplatser snarare än att säkerställa genomströmning, pedagogiskt stöd och utbildningarnas relevans för arbetsmarknaden. TechSverige anser därför att förändringar i resurstilldelningssystemet bör föregås av en bredare analys av konsekvenserna för kvalitet, tillgänglighet, genomströmning och kompetensförsörjning genom en styr- och resurstilldelningsutredning.

2

9.3.2 Kvalitet före kvantitet i den högre utbildningen

Förslag: Inom systemet för resurstilldelning för den högre utbildningen bör det ske ett skifte genom att den så kallade prislappen höjs utan att motsvarande höjning av anslagen sker. Det innebär att resurserna per student ökar och att antalet platser minskar.

Ställningstagande: TechSverige avslår förslaget.

Motivering: TechSverige är generellt positiv till en höjning av den så kallade prislappen inom resurstilldelningssystemet som ett sätt att stärka kvaliteten i högre utbildning och inte minst på utbildningar inom naturvetenskap, teknik och farmaci (NTF). Samtidigt innebär en höjd prislapp utan motsvarande höjning av det totala anslaget i praktiken ett nollsummespel, där ökade resurser per student finansieras genom färre utbildningsplatser. Det riskerar att minska utbildningsvolymen även i områden där behovet är som störst. I stället bör platser och resurser i högre grad omfördelas till utbildningsområden inom naturvetenskap, teknik och farmaci (NTF), där efterfrågan är hög och kompetensbristen särskilt påtaglig. I dessa områden är efterfrågan hög och kompetensbristen särskilt påtaglig. TechSverige anser även att en utredning bör tillsättas för att se över den nuvarande ämnesindelningen.

9.3.2 Försöksverksamhet för snabbare genomströmning

Förslag: Det bör bedrivas försöksverksamheter som syftar till att snabba på genomströmningen och premiera snabb och tidig utbildning som leder till arbetsmarknadsetablering

Ställningstagande: TechSverige tillstyrker förslaget om försöksverksamheter som syftar till att påskynda genomströmningen och främja tidig utbildning som leder till etablering på arbetsmarknaden.

Kap. 10 Produktivitet i offentlig sektor

10.5 Det finns potential för ökad produktivitet i offentlig sektor

Bedömning: Det finns indikationer på att det finns betydande möjligheter till produktivitetshöjning i offentlig sektor. Skillnader i produktivitet mellan olika enheter, både i kommunsektorn och i staten, visar på en förbättringspotential. Det finns problemområden där väsentliga förbättringar bör vara möjliga. Några exempel gäller den bristande organisationen och samordningen i arbetet med regler och tillståndprocesser, bristande produktivitet och samordningsproblem inom olika delar av hälso- och sjukvården samt svårigheterna med att effektivt arbeta med en gemensam digital infrastruktur i hela offentlig sektor. Slutligen innebär digitalisering, automatisering och AI en stor potential för ökad produktivitet i offentlig sektor.

Ställningstagande: TechSverige delar bedömningen.

Motivering: TechSverige anser genom egna samt andras analyser att det finns en stor möjlighet till produktivitetssökning i offentlig sektor och påpekar särskilt potentialen i teknikens framsteg genom digitalisering, automatisering, beslutsstöd och AI. Av särskild

betydelse är vikten av en nära samverkan mellan näringslivet och offentlig sektor för att förstärka omställnings- och innovationskraft i produktivetsförbättringar.

Kap. 11 Policyutveckling och försöksverksamhet

11.2.1 Utveckla metodstöd och vägledningar för försök i offentlig sektor

Förslag: Regeringen bör säkerställa att metodstöd och vägledningar för offentlig sektors medverkan i försöksverksamheter tas fram, sprids och används.

Ställningstagande: TechSverige tillstyrker förslaget om att metodstöd och vägledningar för offentlig sektors medverkan i försöksverksamheter tas fram, sprids och används.

Motivering: TechSverige anser att metodstöd och vägledningar för offentlig sektors medverkan i försöksverksamheter tas fram, sprids och används. Av särskild vikt är det inom digitaliseringsområdet där goda exempel från marknaden bör spridas för att minska osäkerheten kring storskaligt införande.

11.2.1 Utveckla arbetet med regulatoriska sandlådor

Förslag: Regeringen ger i uppdrag till ett antal myndigheter att utreda förutsättningarna för så kallade regulatoriska sandlådor inom sina verksamhetsområden.

Ställningstagande: TechSverige tillstyrker förslaget om uppdrag till ett antal myndigheter att utreda förutsättningarna för så kallade regulatoriska sandlådor.

Motivering: TechSverige anser att regulatoriska sandlådor är en användbar mekanism för att pröva och utmana gällande regelverk och identifiera obsoleta ställningstaganden. En regulatorisk sandlåda kan ge möjlighet för regelgivaren att testa olika typer av reglering och hur dessa kan förändras för att till exempel möjliggöra innovation, höja effektiviteten eller reducera olika oönskade konsekvenser. Det ger också möjlighet för näringslivet att testa innovationer genom att det offentliga på vissa villkor anpassar eller tar bort olika krav. En regulatorisk sandlåda kan också genomföras på teoretisk nivå genom ett antal workshops där ansvariga regelgivare och företagsrepresentanter tillsammans diskuterar hur regelverk skulle kunna förändras för att uppnå effektiviseringar och förenklingar.

11.4.1 Skapa en samordningsfunktion i Statsrådsberedningen för prioriterade sektorsövergripande frågor

Förslag: Skapa en samordningsfunktion i Statsrådsberedningen (SB) för att driva prioriterade departementsövergripande frågor. Uppgiften blir att samordna medarbetare från berörda departement utifrån en övergripande problemformulering samt att ta fram analyser och förslag som från en systemnivå är de mest ändamålsenliga.

Ställningstagande: TechSverige tillstyrker förslaget inom digitaliseringsdomänen.

Motivering: TechSverige anser att en samordningsfunktion i Statsrådsberedningen (SB) för att driva prioriterade departementsövergripande frågor är en struktur som skulle kunna bidra till ett effektivt och fokuserat sätt att ta sig an departements- och myndighetsövergripande utmaningar och eller möjligheter. TechSverige har tidigare

bland annat föreslagit en så kallad AI Task Force för att accelerera arbetet med AI samt ett "Tech-kontor" för att brett och i nära samverkan med näringslivet arbeta med att öka nyttan med digitalisering och öka Sveriges konkurrenskraft på techområdet.

Kap. 13 Skatter

13.5.4 Mer förmånliga personaloptioner

Bedömning: Skatteförmåner för personaloptioner bedöms kunna vara ett relativt effektivt sätt att stödja tillväxtinriktat entreprenörskap. Den omsättningsgräns som finns i dag kan dock utgöra ett hinder för snabbväxande företag och bör ses över.

Ställningstagande: TechSverige delar bedömningen att skatteförmåner för personaloptioner är ett effektivt verktyg för att stödja tillväxtinriktat entreprenörskap och instämmer i att den nuvarande omsättningsgränsen bör ses över, då den riskerar att hämma snabbväxande företag.

13.5.7 Förbättra FoU-avdraget

Bedömning: FoU-avdraget bedöms vara ett effektivt avdrag i teorin med en komplicerad ansökningsprocess i praktiken. Avdraget bör ses över i syfte att förbättra det, vilket också görs i en pågående utredning.

Ställningstagande: TechSverige tillstyrker Produktivitetskommissionens bedömning. Samtidigt konstaterar TechSverige att i betänkandet Ett nytt incitament baserat på utgifter för FoU-personal (SOU 2026:1) saknar både FoU-avdraget och den så kallade expertskatten definition av hur FoU-verksamhet definieras och tillämpas i praktiken. Den nuvarande tolkningen skapar osäkerhet för företagen och riskerar att exkludera innovativ verksamhet i nya tekniska områden. TechSverige anser även att de två föreslagna modellerna behöver analyseras vidare för att säkerställa att reformen bidrar till bred FoU-aktivitet och stärkt konkurrenskraft.

SOU 2025:96 Fler möjligheter till ökat välbefinnande

Kap. 3 Forskning

3.5.1 Forskning och kompetensförsörjning framför riktade företagsstöd

Förslag/bedömning: Goda ramvillkor för näringslivets investeringar i FoU och innovation är avgörande för produktivitetens utveckling. Policy för att främja FoU och innovation bör inriktas på breda åtgärder och på att åtgärda tydliga marknadsmisslyckanden. Riktade stöd till enskilda företag eller branscher bör undvikas.

Ställningstagande:

TechSverige delar inriktningen men anser att förslaget är otillräckligt konkret och saknar en tydlig ambitionsnivå för statliga FoU-investeringar.

Motivering:

Produktivitetskommissionen betonar vikten av goda ramvillkor, hög kvalitet och effektiva strukturer inom forskningssystemet men avstår från att formulera ett skarpt mål för de offentliga FoU-anslagen som andel av BNP. Fokus ligger i stället på styrning, kvalitet och rollfördelning mellan lärosäten.

Mot bakgrund av den ökade globala konkurrensen, den snabba teknikutvecklingen och behovet av stärkt produktivitet bedömer TechSverige att detta är otillräckligt. De statliga FoU-anslagen uppgår till cirka 0,73 procent av BNP (2023), vilket enligt TechSveriges bedömning inte motsvarar Sveriges behov eller ambitioner som kunskaps- och innovationsnation.

För att långsiktigt stärka innovationsförmåga, konkurrenskraft och ekonomisk utveckling bör Produktivitetskommissionen föreslå en höjning av statens anslag till forskning och innovation till minst 1,2 procent av BNP. En sådan ambitionshöjning är central för att säkerställa tillgången till avancerad kompetens, möjliggöra tekniksprång och stödja produktivitetstillväxt i hela ekonomin.

3.5.2 Tydligare rollfördelning och starkare drivkrafter för lärosäten

Bedömning/Förslag: Styrningen och finansieringen av universitets- och högskolesektorn bör förändras i syfte att uppnå en tydligare rollfördelning bland lärosätena, uppmuntra en prioritering av resurser till starka forskningsmiljöer och stärka lärosätenas drivkrafter att prestera väl.

Ställningstagande: TechSverige är positivt inställt till inriktningen mot ökad koncentration av forskningsresurser och en tydligare rollfördelning mellan lärosäten men framhåller att en sådan reform bör föregås av en samlad styr- och resursutredning som omfattar helheten av statens anslag till högre utbildning och forskning.

Motivering: TechSverige välkomnar Produktivitetskommissionens bedömning att tydligare rollfördelning mellan lärosäten och en ökad koncentration av forskningsresurser kan bidra till högre kvalitet och stärkt internationell konkurrenskraft.

Starkare och mer profilerade forskningsmiljöer är en förutsättning för att Sverige ska kunna hävda sig globalt.

Samtidigt vill TechSverige framhålla att en ökad koncentration av forskning också aktualiserar frågor om utbildningsuppdraget. För att reformen ska få avsedd effekt behöver rollfördelningen även återspeglas i vilka examensrätter som ges på kandidat- och masternivå inom olika discipliner. Därutöver bedömer TechSverige att takbeloppen för utbildningar på dessa nivåer behöver ses över och höjas i de fall där utbildningen är särskilt forskningsnära och resurskrävande, för att säkerställa kvalitet och en långsiktigt hållbar kompetensförsörjning.

TechSverige vill även understryka att en reform med ökad koncentration av forskningsresurser och tydligare rollfördelning bör föregås av en samlad styr- och resursutredning. En sådan utredning bör omfatta helheten av statens anslag till högre utbildning och forskning, och inte enbart enskilda delar, för att undvika fragmentariska förändringar och säkerställa långsiktig kvalitet, effektivitet och kompetensförsörjning.

3.5.4 Starkare koppling mellan akademi och näringsliv

Förslag/Bedömning: Starkare kopplingen och rörligheten mellan akademi och näringsliv. Produktivitetskommissionen bedömer att kopplingen mellan akademi och forskning bör stärkas för spridning av forskningen i samhället.

Produktivitetskommissionen föreslår bland annat att regeringen tillsätter en utredning av Research Institutes of Sweden (RISE), mer arbete med andra anställningsformer vid lärosätena, såsom kombinationstjänster och den så kallade professor of the practice samt framtagande av gemensamma standarder för avtal avseende tolkningar av lärarundantaget och statsstödsregler för samarbetsprojekt mellan näringslivet och lärosäten i syfte att underlätta sådana samarbeten. Karriärrådgivning ska erbjudas till alla doktorander.

Ställningstagande: TechSverige tillstyrker inriktningen. TechSverige ser positivt på förslagen som syftar till ökad rörligheten mellan akademi och näringsliv samt förslaget om karriärrådgivning men det saknas konkreta förslag på hur nyttiggörande och kommersialisering av forskning faktiskt ska stärkas. Det saknas tydliga åtgärder för hur samverkan mellan akademi och näringsliv ska omsättas i långsiktiga strukturer som leder till innovation, kommersiell tillämpning och produktivitetstillväxt.

Motivering: Produktivitetskommissionens bedömning om behovet av en starkare koppling mellan akademi och näringsliv ligger i linje med TechSveriges policyer. Utökad användning av alternativa anställningsformer vid lärosäten, såsom kombinationstjänster och så kallade *professor of the practice*, kan bidra till att stärka relevans, ömsesidigt kunskapsutbyte och bättre kompetensförsörjning. TechSverige ser även positivt på förslaget om att erbjuda karriärrådgivning till samtliga doktorander, särskilt mot bakgrund av den minskande andelen svenska doktorander, inte minst inom AI som har uppmärksammats av [Svenskt Näringsliv](#). Samverkan är avgörande för att forskningsresultat ska kunna omsättas i innovationer, nya företag och ökad produktivitet. För att den inriktning som Produktivitetskommissionen presenterar ska få genomslag, krävs mer konkreta och långsiktiga strukturer såsom strategiska partnerskap mellan akademi och näringsliv, gemensamma forsknings- och innovationskonsortier samt utveckling av innovationshubbar och test- och demonstrationsmiljöer där akademi, företag och offentlig sektor samverkar.

3.5.7 Bredda och förenkla FoU-avdraget

Förslag: Förenkla och bredda FoU-avdraget för att stärka incitamenten till privata investeringar i forskning och utveckling.

Ställningstagande: TechSverige delar behovsbilden men bedömer att förslaget är ofullständigt.

Motivering: Produktivitetskommissionen pekar på behovet av att förenkla och bredda FoU-avdraget, men lämnar inga konkreta förslag som adresserar de praktiska problem som företag möter i tillämpningen. TechSverige ser särskilt en återkommande osäkerhet kring definitionerna av vad som utgör FoU och utvecklingsarbete, vilket försvårar användningen av avdraget.

En central utmaning är att bedömningen av om ett arbete eller projekt faller inom ramen för FoU-avdraget ofta kräver teknisk och vetenskaplig kompetens som går utöver dagens skattemässiga prövning. TechSverige anser därför att denna bedömning tydligare bör särskiljas från den rent skattemässiga prövningen och stärkas genom en mer kvalificerad och enhetlig prövningsfunktion, exempelvis genom strukturerad extern sakkunskap. Detta skulle öka rättssäkerheten, förutsebarheten och därmed incitamenten för företag att investera i FoU.

Kap. 4 Digitalisering och AI

I kapitel 4 Digitalisering och AI föreslås att arbetet med att utveckla digital infrastruktur förstärks, vilket bedöms kosta i storleksordningen 2–3 miljarder kronor per år. Kapitlet innehåller även ett förslag om att inrätta ett AI-kompetenscentrum, ett förslag som inspirerats av AI-kommissionens (SOU 2025:12) förslag om en AI-verkstad. Det bedöms kosta i storleksordningen 500 miljoner kronor per år när det är fullt utbyggt.

4.4.1 Öka kompetensen och spridningen av tekniken

Bedömning: Det behövs kunskap om teknikutvecklingen som kan integreras inom olika forskningsområden samt i företag och andra organisationer. För detta krävs följande:

- ökat antal STEM-utbildade
- att fler får tillgång till relevanta kurser vid lärosäten
- mer interdisciplinärt forskningsarbete
- ökade samarbeten mellan företag och lärosäten i syfte att underlätta implementering av teknik och nya processer i företag
- bättre förutsättningar för arbetskraftsinvandring och för utländska personer som studerat i Sverige att stanna kvar.

Ställningstagande: TechSverige delar helt kommissionens bedömning av behoven av att öka kompetensen och spridning av tekniken.

4.4.2 Tillgängliggör svenska data

Genomför en reform för datadelning

Förslag: Genomför förslagen i utredningen om interoperabilitet vid datadelning (SOU 2023:96) för att skapa tydlighet kring interoperabilitet på nationell nivå.

Ställningstagande: TechSverige tillstyrker förslaget om att genomföra förslag i betänkandet En reform för datadelning (SOU 2023:96) som kan att skapa tydlighet kring interoperabilitet på nationell nivå och understryker behovet av att i första hand utnyttja den privata sektorns kompetens i genomförandet.

Säkerställ tillgång till svenska data

Bedömning: Tillgång till data är grundfundamentet för den digitala utvecklingen. Digitalisering, sammanställning och tillgängliggörande av data behöver därför vara en prioriterad uppgift i offentliga myndigheter.

Ställningstagande: TechSverige delar kommissionens bedömning att digitalisering, sammanställning och tillgängliggörande av data behöver vara en prioriterad uppgift i den offentliga förvaltningen. Regeringen behöver vidta ytterligare åtgärder för att styra den statliga förvaltningen i den riktningen.

Förslag: Förstärk arbetet på Kungliga biblioteket (KB) att tillsammans med lämpliga samarbetspartner utveckla AI-modeller för svensk offentlig sektor.

Ställningstagande: TechSverige tillstyrker förslaget om att förstärka arbetet vid Kungliga biblioteket, att lämpliga samarbetspartner utvecklar AI-modeller för svensk offentlig sektor och understryker behovet av att i första hand utnyttja den privata sektorns kompetens i genomförandet.

Förslag: Forskning bör ingå i SCB:s verksamhet i syfte att identifiera utvecklingspotential och öka användarvänligheten i statistiken.

Ställningstagande: TechSverige tillstyrker förslag att forskning bör ingå i SCB:s verksamhet i syfte att identifiera utvecklingspotential och öka användarvänligheten i statistiken.

Utforma offentlighets- och sekretesslagen, OSL, så att datadelning mellan myndigheter blir huvudregel

Förslag: Utforma offentlighets- och sekretesslagen, OSL, omvänt så att informationsutbyte som huvudregel är tillåtet mellan myndigheter.

Ställningstagande: TechSverige tillstyrker förslaget om att utforma offentlighets- och sekretesslagen (OSL) omvänt så att informationsutbyte som huvudregel är tillåtet mellan myndigheter och noterar att AI-kommissionen har tidigare lämnat ett liknande förslag.

Ny registerlagstiftning

Förslag: Ersätt nuvarande registerlagar med en enda registerlag.

Ställningstagande: TechSverige tillstyrker förslaget om att ersätta nuvarande registerlagar med en enda registerlag.

Skulle förslaget vara svårt att genomföra eller ta lång tid att genomföra bör regeringen prioritera att modernisera befintliga registerförfattningar. För särskilt viktiga register kan arbetet ske parallellt.

4.4.3 Minska osäkerheten kring datahantering

Bedömning: Osäkerheten kring hur existerande regelverk rörande data och integritetsskydd ska tolkas bör minskas.

Ställningstagande: TechSverige instämmer helt i kommissionens bedömning att osäkerheten kring hur existerande regelverk rörande data och integritetsskydd ska tolkas bör minskas.

Förslag: Se över tillämpningen av dataskyddsförordningen (GDPR) i Sverige för att säkerställa att den inte blir striktare än i andra EU-länder. Verka för en gemensam översyn inom EU för att säkerställa en harmoniserad tillämpning som inte hindrar innovation.

Ställningstagande: TechSverige tillstyrker förslaget att se över tillämpningen av dataskyddsförordningen (GDPR) i Sverige.

Förslaget om att genomföra en översyn av genomförandet och tillämpningen av GDPR är viktig då det fortfarande råder en relativt stor osäkerhet hur lagstiftningen ska tillämpas, trots att förordningen trädde i kraft redan 2018.

Harmonisering av GDPR inom EU är viktigt för att möjliggöra Sveriges innovationskraft inom AI. Det är exempelvis önskvärt att även Sverige kan göra vissa undantag från GDPR i samband med forskning och utveckling, vilket möjliggörs i en del andra medlemsstater i EU.

Förslag: Utred den totala regelbördan samt överlappande regler på digitaliseringsområdet ur näringslivets perspektiv.

Ställningstagande: TechSverige tillstyrker förslaget om att utreda den totala regelbördan samt överlappande regler på digitaliseringsområdet ur näringslivets perspektiv.

TechSverige har tidigare presenterat förslag om en mekanism för att löpande utvärdera gällande regler och lämna förslag som främjar digitalisering och river hinder – en digitaliseringsberedning

Förslag: Ta fram standardavtal för datadelning mellan företag och mellan företag och andra aktörer.

Ställningstagande: TechSverige tillstyrker förslaget om att ta fram standardavtal för datadelning mellan företag och mellan företag och andra aktörer, men det bör göras av eller i mycket nära samarbete med privata organisationer som har god kunskap inom området.

Förslag: Använd i större utsträckning regulatoriska sandlådor för att testa nya digitala lösningar.

Ställningstagande: TechSverige tillstyrker förslaget om att i större utsträckning använda regulatoriska sandlådor för att testa nya digitala lösningar.

Motivering: Regulatorisk otydlighet skapar stora regelefterlevnadskostnader och osäkerhet i tolkningar. Därför är regulatoriska sandlådor för näringslivet ett prioriterat förslag. Det gäller särskilt när en nya EU-regler, som AI-förordningen, aktualiseras. Här finns goda möjligheter att skapa en välavvägd och konstruktiv hållning vad gäller rådgivning, tolkning och tillämpning kring regelverken som berör AI som bör främja och inte hindra innovation.

Förslag: Patent- och registreringsverket (PRV) ges i uppdrag att informera om upphovsrättsliga frågor.

Ställningstagande: TechSverige tillstyrker förslaget om att ge Patent- och registreringsverket (PRV) i uppdrag att informera om upphovsrättsliga frågor.

Motivering: Det finns också ett behov av reformer för hantering av upphovsrätt i en digitaliserad värld. Här bör regeringen initiera ett sådant arbete för nationella frågor, liksom att verka för en mer ändamålsenlig inriktning på immaterialrätten inom EU och internationellt.

4.4.4 Förbättra den digitala infrastrukturen i offentlig sektor

Investera i förvaltningsgemensam digital infrastruktur

Bedömning: Investeringarna i förvaltningsgemensam digital infrastruktur behöver öka.

Ställningstagande: TechSverige har inga invändningar mot förslaget, men noterar att utvecklingen av den förvaltningsgemensamma digitala infrastrukturen ska i första hand ske med hjälp av privata aktörer.

Förslag: Ta fram en årlig investeringsplan för samhällsinvesteringar i digital infrastruktur. Planen ska bland annat innehålla planerade investeringar samt resultat och nyttohemtagning. Förslag på vilka investeringar som ska ingå bör tas fram av Digg i likhet med hur Trafikverket bereder nationell plan inom infrastrukturuområdet.

Ställningstagande: TechSverige har inga invändningar mot förslaget om en årlig investeringsplan för samhällsinvesteringar i digital infrastruktur.

Förslag: Inrätta ett nytt anslag i statsbudgeten där medel avsätts för att utveckla nödvändiga grundkomponenter i en digital infrastruktur för offentlig sektor. Medel ska användas för att finansiera regeringsuppdrag till myndigheter att utveckla lösningar som uppfyller offentlig sektors behov av till exempel interoperabilitet, grundläggande säkerhet och sekretess. Områden som kan ingå är en statlig e-legitimation, statlig molntjänst för offentlig sektor och funktioner för auktorisation. Uppdragen bör utformas i samråd med ansvariga myndigheter, vara långsiktiga och budgeteras för att möjliggöra rekrytering av den kompetens som erfordras för att klara utvecklingsuppdraget.

Ställningstagande: TechSverige avstyrker förslag om ett nytt anslag i statsbudgeten för digital infrastruktur.

Motivering: Det kan finnas skäl att tydligare beskriva hur offentliga medel ska användas och till vad avseende digital infrastruktur. Här förslår kommissionen dock ett omfattande statligt åtagande i utförandet eller tillhandahållandet av en rad tjänster. Dessa tjänster med mera ska enligt TechSverige upphandlas från privata aktörer. Det är enligt TechSverige något förvånande att privata aktörer inte ens nämns i förslaget ovan.

Förslag: Tilldela Digg medel för bidragsutbetalning till andra myndigheter för mindre förvaltningsgemensamma investeringar i digital infrastruktur och digitala lösningar.

Ställningstagande: TechSverige tillstyrker förslaget om att tilldela Digg medel för bidragsutbetalning till andra myndigheter för mindre förvaltningsgemensamma investeringar i digital infrastruktur och digitala lösningar.

Förslag: Klassificera investeringar i digital infrastruktur som samhällsinvesteringar.

Ställningstagande: TechSverige tillstyrker förslaget om att klassificera investeringar i digital infrastruktur som samhällsinvesteringar.

Skapa en marknadsplats för digitala lösningar i offentlig sektor

Förslag: Regeringen bör ta initiativ till en marknadsplats för digitala lösningar riktade mot offentlig sektor, likt de marknadsplatser för digitala applikationer som i dag finns på den privata marknaden (till exempel Apple Appstore eller Google Play). Marknadsplatsen ska vara tillgänglig för kommuner, regioner och myndigheter.

Ställningstagande: TechSverige tillstyrker förslaget att utreda inrättandet av en marknadsplats för digitala lösningar i offentlig sektor.

Motivering: TechSverige delar Produktivitetskommissionens problembild kring höga transaktionskostnader, begränsad spridning av lösningar och särskilda utmaningar för mindre offentliga aktörer, liksom bedömningen att en mer centraliserad mekanism för kravställning och godkännande skulle kunna vara en del av lösningen. TechSverige vill samtidigt betona att en sådan marknadsplats måste bygga på privata utförare och marknadsdriven innovation. TechSverige delar Produktivitetskommissionens bedömning att regeringen bör besluta om ett utvecklingsprojekt i syfte att föreslå hur en sådan marknadsplats bör utformas – med kravet att företrädare för branschen på lämpligt sätt involveras. Regeringen och aktörer i den offentliga förvaltningen bör ges i uppdrag eller vidta åtgärder som på andra sätt stärker offentlig aktörers förmåga att genomföra upphandlingar med mera. En offentligt driven marknadsplats får inte skapa grindvakter, snedvräda konkurrens och allmänt försena och hämma en innovativ digital utveckling.

Beräkningskraft är viktig forskningsinfrastruktur

Förslag: Avsätt mer offentliga medel till beräkningskraft för forskning.

Ställningstagande: TechSverige avstyrker förslaget om att avsätt mer offentliga medel till beräkningskraft för forskning som det är utformat.

Motivering: TechSverige delar bilden av att mer beräkningskraft behövs. I första hand bör den tillhandahållas av privata aktörer. Mer offentliga medel för det är välkommet, men ytterligare satsningar på att öka och driva beräkningskraft i statlig regi är inte lämpligt.

4.4.5 Stärk förmågan till digital innovation i offentlig sektor

Inrätta ett AI-kompetenscentrum

Förslag: Inrätta ett AI-kompetenscentrum (en AI-verkstad) i enlighet med AI-kommissionens förslag för att stödja användning av avancerade digitala tekniker i de offentliga verksamheterna. Till centret bör även knytas en mobil insatsstyrka av kvalificerade handläggare som kan stödja myndigheter i implementeringen av avancerade digitala lösningar.

Ställningstagande: TechSverige avstyrker förslaget om att inrätta ett AI-kompetenscentrum (en AI-verkstad).

Motivering: TechSverige delar bedömningen att behovet av kompetens om AI kommer att öka i den offentliga sektorn. En rad företag och privata aktörer kan bistå med de uppgifter och uppdrag som förespeglas. Det är att föredra. Regeringen bör inrikta sitt arbete på att lösa kompetensbristen mer strategiskt genom förslag som till exempel ökar utbildningssystemens möjligheter att möta efterfrågan på arbetsmarknaden (jämför med förslaget 9.3.2 Den högre utbildningen bör styra mot efterfrågade utbildningar ovan).

Förslaget om en AI-verkstad bör inte genomföras i den nuvarande utformningen utan bör fokusera på följande:

- *Stärk offentlig–privat samverkan:* AI-verkstaden ska ha som huvuduppgift att minska barriärerna för näringslivets deltagande i offentliga affärer och därigenom främja innovation och marknadstillväxt.
- *Sänk inträdeströsklar för företag:* Särskilt fokus bör läggas på att underlätta för små och medelstora företag att verka inom offentlig sektor genom riktat stöd och vägledning.
- *Prioritera regulatorisk klarhet:* Regelefterlevnadskostnader utgör en betydande undanträngningseffekt för konkurrens och innovationsförmåga. AI-verkstaden bör därför arbeta aktivt för att minska osäkerhet kring regelverk.
- *Tillhandahåll regulatoriskt stöd:* Genom att erbjuda rådgivning och klagörande kring tillämpliga regler kan AI-verkstaden bidra till lägre efterlevnadskostnader och ökad innovationskraft i näringslivet.

Främja automatisering inom offentlig sektor

Bedömning: Automatiseringen av beslutsfattandet i offentligt finansierad verksamhet bör öka.
--

Ställningstagande: TechSverige delar helt kommissionens bedömning om att automatiseringen av beslutsfattandet i offentligt finansierad verksamhet bör öka.

Förslag: Gör en översyn av områden där automatisering kan vara relevant. Översynen bör identifiera juridiska och förvaltningsmässiga hinder för automatisering och föreslå hur dessa kan undanröjas. Även fall där full automatisering inte är lämpligt, men där olika typer av beslutsstöd kan vara relevanta, bör inkluderas i analysen. Förslaget kan genomföras genom en utredning och bör samordnas med den förbättrade regelgivningsprocess som föreslås i Produktivitetskommissionens delbetänkande (SOU 2024:29 s. 205 ff.).
--

Ställningstagande: TechSverige tillstyrker förslaget om att en översyn av områden där automatisering kan vara relevant. Det bör ske skyndsamt och utnyttja den kunskap som finns i den privata sektorn, som till exempel hos konsultbolag.

4.4.6 De institutionella förutsättningarna för AI-utvecklingen bör utvärderas

Förslag: De institutionella förutsättningarna för en bred och effektiv användning av AI-teknik samt för företagsdynamik och innovation på området bör följas löpande. Vid behov bör en utredning tillsättas som föreslår förbättringar. Produktivitetskommissionen vill särskilt lyfta fyra områden:

- Skattesystemets påverkan på investeringar.
- Bostadsmarknaden och förutsättningar för klusterbildning.
- Organisering av arbete om teknikutvecklingen förändrar arbetsdelningen.
- Konkurrensen på marknaden.

Ställningstagande: TechSverige tillstyrker förslaget om att de institutionella förutsättningarna för AI-utvecklingen bör utvärderas. Det bör även inbegripa relevanta EU-frågor och deras betydelse för Sverige.

Kap. 5 Arbetsmarknad och kompetensförsörjning

5.3.1 Stärk Sveriges attraktivitet för högkvalificerade arbetskraftsinvandrare

Bedömning: Sverige bör vara ett attraktivt land för högkvalificerade arbetskraftsinvandrare.

Förslag: Genomför de förslag för att stärka attraktiviteten för högkvalificerad arbetskraftsinvandring som tagits fram av utredningen om en behovsprövad arbetskraftsinvandring (SOU 2024:15):

- Förlängd tillståndstid för EU-blåkort.
- En utökad möjlighet att ansöka om uppehållstillstånd för forskning och studier på forskarnivå inifrån Sverige.
- Nyfödda barn till innehavare av vissa EU-relaterade tillstånd ska få ansöka om uppehållstillstånd inifrån Sverige.
- Ett undantag från lönekrav för utlänningar som innehar uppehållstillstånd för forskning, studier inom högre utbildning med mera
- Ett undantag från lönekrav för vissa legitimerade yrken inom sjukvården

Ställningstagande: TechSverige tillstyrker bedömningen att Sverige bör vara ett attraktivt land för högkvalificerade arbetskraftsinvandrare. TechSverige tillstyrker också Produktivitetskommissionens rekommendation att genomföra de förslag i betänkandet Nya regler för arbetskraftsinvandring med mera (SOU 2024:15) som syftar till att stärka Sveriges attraktivitet för högkvalificerad arbetskraftsinvandring, såsom förlängd tillståndstid för EU-blåkort, ökade möjligheter att ansöka inifrån Sverige för forskare och doktorander samt undantag från lönekrav för dessa grupper.

Motivering: Åtgärderna ligger i linje med [TechSveriges remissvar](#) avseende betänkandet Nya regler för arbetskraftsinvandring med mera (SOU 2024:15) och är viktiga steg för att minska hinder, öka förutsägbarheten och stärka Sveriges konkurrenskraft. Samtidigt vill TechSverige understryka att dessa reformer riskerar att motverkas av andra delar av utredningen, särskilt förslagen om ett generellt lönegolv på medianlön och politisk arbetsmarknadsprövning. Som framhålls i vårt remissvar skulle dessa förslag försvåra rekrytering av internationell kompetens och därmed hämma produktivitet och tillväxt. För att Produktivitetskommissionens ambitioner ska få genomslag krävs ett helhetsgrepp där främjande åtgärder kombineras med ett öppet och flexibelt regelverk, i linje med den svenska partsmodellen.

Förbättra villkoren för utländska forskare och doktorander

Bedömning: Det bör bli enklare och mer attraktivt för utländska doktorander att stanna i Sverige efter sin utbildning.

Förslag: Genomför de förslag som tagits fram i promemorian Ds 2024:31 som syftar till att:

- Utländska forskare och doktorander snabbare ska kunna beviljas permanent uppehållstillstånd.
- Utländska forskare och doktorander ska ges större möjligheter att bland annat byta grund för uppehållstillstånd inifrån landet samt resa in i och ut ur landet under Migrationsverkets pågående handläggning.

Ställningstagande: TechSverige välkomnar Produktivitetskommissionens bedömning att det bör bli enklare för utländska doktorander och forskare att stanna i Sverige efter avslutad utbildning. Sammantaget tillstyrker TechSverige kommissionens förslag.

Motivering: Förslagen ligger i linje med TechSveriges inspel till promemorian Bättre migrationsrättsliga regler för forskare och studenter (Ds 2024:31), där TechSverige bland annat efterlyst längre tillståndstider, större möjligheter att byta grund för uppehållstillstånd inifrån landet samt snabbare och mer förutsägbara vägar till permanent uppehållstillstånd.

Förbättra villkoren för expertskatten

Förslag: Genomför förslagen i SOU 2025:3 som bland annat syftar till att förenkla och förtydliga kompetensregeln i expertskatteavdraget samt öka avdragets generositet.

Ställningstagande: TechSverige tillstyrker i huvudsak förslagen. TechSverige avstyrker dock förslaget att begränsa kompetensregeln till personer som arbetar med FoU, eftersom nyckelpersoner och specialister riskerar att falla utanför skattelättnaden, samtidigt som konsekvenserna är svåra att överblicka då en sådan avgränsning inte tillämpas i dag.

5.3.2 Mer ändamålsenliga och effektiva utbildningsval

Fler kortare utbildningar som efterfrågas av näringslivet

Förslag: I syfte att möjliggöra kortare, mer intensiva och effektivare utbildningar för vissa yrkesroller tillåts Myndigheten för yrkeshögskolan att bevilja stöd till utbildningar som i dagsläget helt eller delvis tillgodoses av universitet och högskolor.

Ställningstagande: TechSverige avstyrker förslaget.

Motivering: Förslaget riskerar att leda till ett ineffektivt nyttjande av statliga resurser genom att både högre utbildning och yrkeshögskolan tillhandahåller likartade utbildningar. TechSverige hade i stället velat se att yrkeshögskolan ges bättre förutsättningar att erbjuda kvalificerade utbildningar på motsvarande nivå som högskolan. Detta förutsätter ändringar i lagen om yrkeshögskolan som möjliggör kortare utbildningar i kombination med högre förkunskapskrav, samt en riktad ansökningsomgång för utbildningar på nivå 6. För att säkerställa kvalitet och relevans krävs även nivåbestämda kurser, att kursplaner ingår i ansökningarna samt att utbildningsanordnarna har tillräcklig kompetens och kapacitet för att de studerande ska kunna nå utbildningarnas mål.

5.3.6 STEM och möjligheten att göra kloka utbildningsval

Bedömning: Studie- och yrkesvägledningen bör stärkas och tillgängligheten till jämförbar information om utbildningskvalitet och prognoser över arbetsmarknadsutfall bör säkerställas.

Bedömning: Skolor bör aktivt arbeta med att låta elever träffa förebilder inom STEM-relaterade yrken från olika underrepresenterade grupper.

Bedömning: Gymnasieelever som studerar vid andra program än det naturvetenskapliga och tekniska bör ges större möjlighet att läsa mer matematik.

Ställningstagande: TechSverige tillstyrker Produktivitetskommissionens förslag och bedömningar.

Motivering: TechSverige anser att STEM-aktiviteter på fritiden är ett viktigt komplement, särskilt i ett läge där digital kompetens ges minskat utrymme i den formella undervisningen. Internationellt används STEM-insatser under elevers fritid som ett strategiskt verktyg för att stärka elevers motivation, bredda rekryteringen till teknikrelaterade utbildningar och säkra långsiktig kompetensförsörjning. Sverige borde göra motsvarande satsningar.

5.3.8 Ett mer träffsäkert omställningsstudiestöd

Förslag: Omställningsstudiestödet bör reformeras med följande inriktning:

- Ansökningsperioden och CSN:s resurser dimensioneras så att sökanden får besked innan terminsstart.
- CSN instrueras att prioritera de personer som bedöms ha störst nytta av stödet.
- Bidragsdelen inom stödet sänks.

Förslag: KK-stiftelsen bör ges resurser för att kunna finansiera utvecklingen av nya grundutbildningar inom den högre utbildningen som riktar sig till yrkesverksamma. Detta bör ske genom att regeringen och KK-stiftelsen träffar en överenskommelse.

Ställningstagande: TechSverige tillstyrker förslaget om att ansökningsperioden för omställningsstudiestödet samt CSN:s resurser dimensioneras så att sökande får besked före terminsstart. Förutsägbarhet i handläggningen är avgörande för att yrkesverksamma ska kunna planera studier och omställning.

Motivering: Samtidigt ifrågasätter TechSverige förslaget om att CSN ska prioritera personer som bedöms ha "störst nytta" av stödet, då kriterierna för en sådan bedömning är otydliga och riskerar att bli svåra att tillämpa rättssäkert.

Ställningstagande: TechSverige avstyrker även förslaget om att sänka bidragsdelen, eftersom detta kan minska incitamenten för kompetensutveckling, särskilt för grupper med begränsade ekonomiska möjligheter att studera.

Ställningstagande: TechSverige avstyrker förslaget om att KK-stiftelsen ska ges mer resurser för att utveckla grundutbildningar för yrkesverksamma.

Motivering: TechSverige vill påpeka att KK-stiftelsen idag främst finansierar utbildningsinsatser på avancerad nivå. Det bör därför övervägas om utveckling av grundutbildningar för yrkesverksamma i stället bör rymmas inom högskolornas befintliga uppdrag. I detta sammanhang vill TechSverige även hänvisa till uppdraget att utreda en särskild ersättningsmodell för utbildning för omställning och vidareutbildning för yrkesverksamma (U 2024:C)

<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2025/05/mojligheten-till-kompetensutveckling-for-yrkesverksamma-ska-oka/> som pekar på behovet av flexibla utbildningsformer inom ramen för det ordinarie högskolesystemet.

Ställningstagande: TechSverige motsätter sig även Produktivitetskommissionens bedömning att skatteincitament för företag som investerar i kompetensutveckling inte behövs.

Motivering: TechSverige anser att företagsinvesteringar i vidareutbildning ofta bidrar till bredare kompetensuppbyggnad i ekonomin och inte enbart till företagsspecifik kunskap. I praktiken är gränsen mellan generell och specifik kompetensutveckling ofta flytande, och lärande som sker inom ett företag kan många gånger leda till innovation och kunskapsspridning mellan arbetsplatser och branscher. Mot denna bakgrund anser TechSverige att mer förmånliga skatteregler för företag som investerar i sina medarbetares kompetensutveckling bör övervägas som ett verktyg för att stärka både produktivitet och långsiktig innovationsförmåga.

5.3.10 Stärk arbetsmarknadsutbildningen

Förslag: Öka antalet deltagare i arbetsmarknadsutbildning.

Definiera målgruppen för arbetsmarknadsutbildning i högre utsträckning utifrån den arbetssökandes jobbchanser efter avslutad utbildning snarare än tiden i arbetslöshet.

Dela upp Arbetsförmedlingens upphandlingar av arbetsmarknadsutbildning i regionala kontrakt för att minska risken för och konsekvenserna av överprövningar.

Ställningstagande: TechSverige tillstyrker förslaget att öka antalet deltagare i arbetsmarknadsutbildning och delar bedömningen att tidiga och relevanta utbildningsinsatser är avgörande för att förebygga långtidsarbetslöshet och stärka matchningen på arbetsmarknaden.

Motivering: Resurser bör i högre grad styras mot arbetsmarknadsutbildningar som leder till yrken med dokumenterad efterfrågan, inte minst inom digitalisering och tech där kompetensbristen är omfattande.

Ställningstagande: När det gäller förslaget att definiera målgruppen för arbetsmarknadsutbildning utifrån den arbetssökandes möjlighet till anställning snarare än tid i arbetslöshet är TechSverige positiv till förslaget.

Ställningstagande: Vad gäller förslaget att dela upp Arbetsförmedlingens upphandlingar av arbetsmarknadsutbildning i regionala kontrakt ser TechSverige positivt på åtgärder som kan minska risken för överprövningar och öka stabiliteten i utbildningsutbudet. En regional uppdelning kan även bidra till bättre anpassning till lokala kompetensbehov

Kap. 6 Kapitalförsörjning

6.3.1 Vårda den svenska riskkapitalmarknaden

Bedömning: Produktivitetskommissionen framhåller behovet av att vårda och vidareutveckla den svenska riskkapitalmarknaden för att stärka produktivitet, innovation och långsiktig tillväxt i ekonomin.

Ställningstagande: TechSverige delar bedömningen och ser en väl fungerande riskkapitalmarknad som en central förutsättning för att den svenska techsektorn ska kunna fortsätta bidra till ökat välstånd, nya jobb och internationell konkurrenskraft.

Motivering: Den svenska techbranschen utgör i dag en av de viktigaste tillväxtmotorerna i svensk ekonomi, med betydande bidrag till sysselsättning, export och produktivitet. Branschens utveckling är samtidigt starkt beroende av tillgång till kapital i olika skeden – från tidiga investeringar till finansiering av tillväxt och internationell expansion.

TechSverige vill understryka att riskkapitalmarknadens funktion inte enbart handlar om tillgången på kapital, utan om helheten i investeringsklimatet. För att kapital ska kunna mobiliseras effektivt krävs långsiktigt förutsägbara spelregler, stabila villkor för entreprenörskap och ägande samt regelverk som stödjer, snarare än försvårar, tillväxt och innovation.

I en alltmer global konkurrens om kapital, företag och kompetens är det särskilt viktigt att Sverige erbjuder attraktiva villkor för såväl inhemska som internationella investerare. En väl fungerande riskkapitalmarknad är avgörande för att svenska techföretag ska kunna växa i Sverige, behålla huvudkontor och nyckelkompetens i landet samt bidra till långsiktig produktivitetstillväxt.

TechSverige delar därför Produktivitetskommissionens bedömning att riskkapitalmarknaden bör vårdas och utvecklas som en strategisk del av Sveriges tillväxt- och välståndspolitik.

Kap. 7 Konkurrens och handel

7.5.1 En stärkt koncentrationsprövning

Förslag: Förbättra möjligheten att åtgärda eller förhindra konkurrensskadliga företagskoncentrationer.

Ställningstagande: TechSverige avstyrker i synnerhet förändringar som innebär att kravet på att konkurrenshämmande effekter ska avse "landet i dess helhet eller en avsevärd del av det" tas bort.

Motivering: Techsektorn kännetecknas av stora initiala investeringar, snabba tekniksprång och betydande skalfördelar. För att möjliggöra innovation, säkerhet och fortsatt utbyggnad av digital infrastruktur krävs i många fall konsolidering och strukturell anpassning.

En koncentrationsprövning med ökat fokus på lokala marknader riskerar att hämma nödvändiga strukturomvandlingar, särskilt inom digital nätinфраstruktur där den svenska marknaden redan är starkt fragmenterad. En sådan utveckling riskerar att försämra investeringsviljan, fördröja modernisering och i förlängningen motverka produktivitetstillväxt.

7.5.3 Ett nytt konkurrensverktyg

Förslag: Inför en möjlighet för Konkurrensverket att utreda hela marknader i syfte att identifiera eventuella hinder mot effektiv konkurrens och kunna genomföra konkurrensfrämjande åtgärder.

Ställningstagande: TechSverige avstyrker förslaget.

Motivering: Produktivitetskommissionen hänvisar till förslagen i betänkandet *Förbättrad konkurrens i offentlig och privat verksamhet* (SOU 2025:22) om att införa ett nytt konkurrensverktyg i Sverige. Produktivitetskommissionen delar denna bedömning och anser att förslaget bör genomföras i syfte att förbättra förutsättningarna för en väl fungerande konkurrens.

TechSverige delar inte denna bedömning. TechSverige noterar att i betänkandet som Produktivitetskommissionen bygger sitt ställningstagande på (SOU 2025:22) konstaterar att det inte är möjligt att dra några säkra slutsatser om hur väl konkurrensen i Sverige fungerar. Detta försvagar enligt TechSveriges bedömning motivet för att införa ett nytt, långtgående och marknadsövergripande konkurrensverktyg.

För techsektorn, som redan omfattas av omfattande nationell och EU-rättslig reglering, riskerar ett ytterligare konkurrensverktyg att öka regelbördan och skapa rättsosäkerhet. Detta kan i sin tur hämma investeringar, innovation och internationell skalbarhet, och därmed motverka målet om ökad produktivitet.

7.5.4 Stärkt regelverk mot konkurrensbegränsande offentlig säljverksamhet

Förslag: Stärk reglerna mot konkurrensbegränsande offentlig säljverksamhet.

Ställningstagande: TechSverige tillstyrker förslaget och ser det som ett särskilt viktigt steg för att stärka konkurrens, investeringar och produktivitet – inte minst inom techsektorn.

Motivering: Osund konkurrens från offentlig säljverksamhet är ett av de mest påtagliga konkurrensproblemen inom techsektorn. Offentliga aktörer på statlig, regional och kommunal nivå bedriver i dag verksamhet i konkurrens med privata företag inom digital infrastruktur, it-drift och digitala tjänster, ofta under helt andra förutsättningar. Detta riskerar att tränga undan privata aktörer, minska investeringsincitament och bromsa Sveriges digitala utveckling.

Förslaget till ny lag om offentlig säljverksamhet adresserar flera av de brister som funnits i nuvarande regelverk och ger Konkurrensverket bättre möjligheter att ingripa.

TechSverige vill samtidigt lyfta ett bredare produktivitetssperspektiv på offentlig säljverksamhet och offentlig sektors roll i den digitala ekonomin. När offentliga aktörer utvecklar och driver egna digitala lösningar och digital infrastruktur trots att marknadslösningar finns, riskerar detta att tränga undan privata investeringar och bromsa den samlade digitala utvecklingen. Detta är minst lika relevant vid utveckling för eget bruk som vid extern säljverksamhet.

För att både stärka produktivitetstillväxten och öka takten i offentlig sektors digitalisering är det därför centralt att offentlig sektor i första hand agerar som en professionell beställare, och att egenutveckling och egen drift av digitala lösningar endast sker när det finns tydliga och väl motiverade skäl. En tydligare rollfördelning mellan offentligt och privat bidrar till bättre resursutnyttjande, snabbare införande av nya lösningar och högre kvalitet i digitaliseringen.

7.5.5 Fortsatt verka för öppenhet, frihandel och en bättre inre marknad

Bedömning: Sverige bör fortsatt agera som en ledande förespråkare för öppenhet och frihandel samt motverka onödigt regelbörda, särskilt för den digitala ekonomin.

Ställningstagande: TechSverige tillstyrker bedömningen.

Motivering: Techföretag är i hög grad beroende av en väl fungerande inre marknad och harmoniserade regelverk för att kunna skala upp verksamhet och konkurrera globalt. Nationella särlösningar och ökad regelbörda riskerar att fragmentera marknaden och försvaga Europas och Sveriges konkurrenskraft. Ett tydligt fokus på öppenhet, harmonisering och regelförenkling är därför centralt för innovation och produktivitet.

Sammanfattande slutsatser kapitel 7

TechSverige delar Produktivitetskommissionens övergripande syn på konkurrensens betydelse för produktivitetstillväxt. Samtidigt bedömer TechSverige att vissa förslag i kapitel 7 riskerar att öka regelbördan och hämma innovation och investeringar, särskilt inom techsektorn. Detta gäller i synnerhet förslaget om ett nytt konkurrensverktyg samt förändringar i koncentrationsprövningen.

Ett stärkt regelverk mot konkurrensbegränsande offentlig säljverksamhet är däremot ett angeläget och verkningsfullt förslag för att främja konkurrens på lika villkor, ta vara på marknadens innovationskraft och bidra till ökad produktivitet och en snabbare digital utveckling i offentlig sektor. Förslaget behöver dock kompletteras med tydlig inriktning från det offentliga att som förstahandsalternativ alltid samverka med marknaden i stället för att utveckla och bygga egen digital infrastruktur och tjänster.

TechSverige har i sitt remissvar avseende betänkandet Förbättrad konkurrens i offentlig och privat verksamhet (SOU 2025:22) och hemställan från Konkurrensverket om företagskoncentrationer utvecklat närliggande resonemang som kan tjäna som fördjupning.³

Kap. 8 Klimat- och industripolitik

8.3.1 Statens roll och vikten av goda ramvillkor

Bedömning: Sverige bör säkerställa samhällsekonomiskt ändamålsenliga ramvillkor som möjliggör en hållbar klimatomställning. Det handlar bland annat om energiförsörjning, samhällsplanering, tillståndprocesser, infrastruktur och andra förutsättningar för att bygga innovativa, lönsamma och konkurrenskraftiga företag i en fossilfri ekonomi.

Bedömning: Politisk enighet kring klimatpolitikens långsiktiga inriktning och grundläggande förutsättningar bör eftersträvas. Stabila målsättningar och regelverk främjar hållbara klimatinvesteringar.

Ställningstagande: TechSverige tillstyrker dessa bedömningar.

Motivering: Precis som kommissionen framför är det av stor vikt att både befintliga och nya regelverk i högre grad utformas teknikneutralt och funktionsbaserat, så att de främjar innovation och möjliggör snabb introduktion av nya, mer resurseffektiva lösningar – både på nationell, EU- och global nivå.

Det är även av stor vikt att utsläppsnivåer är långsiktiga utan återkommande revideringar då det skapar en osäkerhet i näringslivet kring investeringar och innovationsutveckling. Företagen behöver stabilitet för att våga investera och anpassa sin verksamhet genom större klimatinvesteringar. Sett i techbranschens perspektiv måste digital infrastruktur och digitala lösningar betraktas som en strategisk möjliggörare för klimatomställningen, jämförbar med elnät och transportinfrastruktur, snarare än som ett komplement och investeringarna i dem kräver långsiktighet och teknikneutralitet. Långsiktiga och stabila regler och mål är centrala för att skala digitala lösningar med stor klimatnytta.

8.3.7 Riktade industripolitiska stöd bör undvikas

Bedömning: Utgångspunkten för svensk industripolitik bör vara att inte subventionera enskilda företag eller branscher.

Ställningstagande: TechSverige tillstyrker bedömningen med utredningens motivering.

³

8.3.8 Nya stöd ska föregås av en ordentlig analys

Förslag: Beslut om stödprogram och enskilda större företagsstöd ska föregås av en analys och särskilt utlåtande från relevanta expertmyndigheter, däribland Tillväxtanalys, Konkurrensverket och Kommerskollegium. Analysen ska baseras på tydliga kriterier och principer grundade i teoretisk och empirisk evidens.

Ställningstagande: TechSverige tillstyrker bedömningen med utredningens motivering.

8.3.9 Nya stöd ska föregås av en ordentlig analys

Förslag: Vid inrättande av ett selektivt stöd bör bland annat följande principer beaktas i utformningen:

- Neutralitet och transparens.
- Begränsa risken för det offentliga och säkerställ det privata ansvarstagandet.
- Kostnadseffektivitet.
- Kontinuerlig uppföljning och utvärdering.

Ställningstagande: TechSverige tillstyrker bedömningen med utredningens motivering.

8.3.11 Sveriges agerande i EU

Förslag: Vid inrättande av ett selektivt stöd bör bland annat följande principer beaktas i utformningen: – Neutralitet och transparens. – Begränsa risken för det offentliga och säkerställ det privata ansvarstagandet. – Kostnadseffektivitet. – Kontinuerlig uppföljning och utvärdering.

Ställningstagande: TechSverige tillstyrker bedömningen.

Kap. 9 Energiförsörjning

9.4.1 Energipolitiken bör vara långsiktig

Bedömning: En långsiktig blocköverskridande överenskommelse bör ingås i syfte att skapa stabila spelregler för energimarknaden.

Ställningstagande: TechSverige tillstyrker bedömningen med utredningens motivering. TechSverige vill dock särskilt peka på vikten av att utnyttja befintlig infrastruktur, redan tillgänglig teknik och då inte sällan digitala energieffektiviseringstekniker, till exempel AI.

Kap. 12 Produktivitet i offentlig sektor

Sammanfattande slutsatser kapitel 12

Bedömning: Det finns indikationer på att det finns betydande möjligheter till produktivitetshöjning i offentlig sektor. Skillnader i produktivitet mellan olika enheter, både i kommunsektorn och i staten, visar på en förbättringspotential. Det finns problemområden där väsentliga förbättringar bör vara möjliga. Några exempel gäller den bristande organisationen och samordningen i arbetet med regler och tillståndprocesser, bristande produktivitet och samordningsproblem inom olika delar av hälso- och sjukvården samt svårigheterna med att effektivt arbeta med en gemensam digital infrastruktur i hela offentlig sektor.

Ställningstagande: TechSverige delar bedömningen att det finns en stor möjlighet till produktivitetsoökning i offentlig sektor och påpekar särskilt potentialen i teknikens framsteg genom digitalisering, automatisering, beslutsstöd och AI. Av särskild betydelse är vikten av en nära samverkan mellan näringslivet och offentlig sektor för att förstärka omställnings- och innovationskraft i produktivetsförbättringar.

TechSverige delar dock inte utredningens analys i att offentliga sektorns produktivitet har vissa särdrag som gör att produktivitetsoökning får bedömas svårare att åstadkomma genom att offentlig sektors produktion är personalintensiv och att just personaltäthet ofta bedöms ha ett nära förhållande till kvalitet, jmf. diskussionen om personaltäthet i vården, skolan, barnomsorgen, tid med brukare i hemtjänst eller liknande. TechSverige anser däremot att just detta förhållande skapar stora möjligheter till produktivetsvinster där exempelvis administrativa, organisatoriska eller logistiska kan optimeras med digitalisering och därmed skapa möjligheter till att behålla en kvalitativ personaltäthet i det mänskliga mötet givet den demografiska utmaningen.

Slutligen anser TechSverige att digitalisering, automatisering och AI innebär en stor potential för ökad produktivitet i offentlig sektor.

Kap. 13 Kommunsektorn

13.3.1 En garantimodell för kommunsektorns finansiering

Bedömning: Statens nuvarande ordning för finansiering av kommunsektorn bidrar till otydlighet och oförutsägbarhet, vilket försämrar förutsättningarna för att kunna bedriva effektiva verksamheter.

Ställningstagande: TechSverige delar delvis bedömningen och vill understryka vikten av att förutsägbarhet är av yttersta vikt för att göra de långsiktiga investeringar i den digitala transformationen som krävs för att framtidssäkra välfärden inom kommunsektorn givet den demografiska utmaningen. TechSverige tar dock inte ställning till det presenterade förslaget.

13.3.3 Metoder för att kunna mäta produktivetsutvecklingen

Förslag: Produktivetsmätningar i offentlig sektor bör baseras på prestationsmått som kvalitetsjusteras där så är möjligt och SCB ges i uppdrag att ta fram och utveckla metoder och mått för kvalitetsjusterade produktionsvolym, samt att kontinuerligt hålla dessa mått uppdaterade i tidsserier.

Ställningstagande: TechSverige tillstyrker förslaget med ett särskilt fokus på digitalisering.

Kap. 14 Administration i offentlig sektor

Övergripande reflektion kapitel 14

Administrationen i offentlig sektor har växt över tid och särskilt i ledningsfunktioner och juridiskt utredningsarbete. Precis som näringslivet är drabbat av höga regelefterlevnadskostnader så är offentlig sektor i liknande utsträckning drabbad med

negativ påverkan på produktiviteten. TechSverige vill särskilt framhålla att minskade regelefterlevnadskostnader är centrala för en ökad produktivitet. Vidare anser TechSverige att betydande administration och rapportering bör förenklas och effektiviseras genom digitalisering, automatisering och AI för ökad produktivitet, kvalitet och servicenivå hos offentlig sektor. I övrigt delar TechSverige Svenskt Näringslivs inspel för kapitel 14.

Kap. 15 Offentlig upphandling

15.2.3 Stöd till en mer digital inköpsprocess

Från texten: Spårbarheten och kontrollen över inköpen stärks. Därtill blir det enklare att sammanställa och samla in uppgifter om inköp och analysera dem. Svenska offentliga organisationer har dock en betydande förbättringspotential på detta område

Ställningstagande: TechSverige ger sitt stöd till denna inställning. Det finns mycket att vinna på i till exempel planering, genomförande, effektivitet och uppföljning genom en ökad digital inköpsprocess. Detta gäller även på europeisk nivå.

15.3.1 Systematisk användning av erfarenheter

Bedömning: Den offentliga sektorn bör i högre grad utnyttja erfarenheter av tidigare leverantörsrelationer vid tilldelning av nya kontrakt.

Förslag: Inför ett system där upphandlande organisationers erfarenhet av olika leverantörer kan registreras i syfte att kunna använda dessa erfarenheter som grund för tilldelning av kontrakt i andra upphandlingar.

Ställningstagande: TechSverige ställer sig skeptisk till ett sådant ratingsystem.

Motivering: Ett förslag likt vad utredningen föreslår kan komma att innebära ett ratingsystem/register där upphandlande organisationer efter avslutat kontrakt kan sätta betyg och ge omdömen på hur väl leverantören levererat enligt avtal, både vad gäller kvalitet och avtalsfullgörande och där dessa betyg sparas centralt. Avsikten är att ge upphandlande organisationer ett bättre underlag inför framtida upphandlingar så att de som inte levererat enligt avtal får sämre chanser att vinna nya kontrakt.

Kraven på rättssäkerhet, proportionalitet, transparens och likabehandling är höga i Sverige och risken är överhängande att ett sådant system/register blir rättsosäkert där leverantörer på icke objektiva eller tydliga grunder svartlistas, utan möjlighet att bemöta eller hantera detta. Det finns även en risk för att ett företag straffas flera gånger för samma sak då eventuella brister kan ha hanterats genom till exempel vite. Det är även känt att beställarkompetensen behöver öka hos många av de upphandlande enheterna, varför det kan vara svårt att skilja mellan leverantörsfel och beställarfel. Otydliga krav eller svag avtalsförvaltning hos den upphandlande organisationen kan drabba leverantören.

TechSverige är givetvis positivt inställt till en väl fungerande marknad med en god och noggrann uppföljning och skötsamma leverantörer där båda parter blir nöjda med leverans och resultat, vilket i slutändan gynnar oss alla. Men så länge det ännu inte finns en fullt fungerande dialog mellan upphandlande organisationer och leverantörer, samt en fungerande uppföljning är detta en alltför ingripande väg att gå. Det kan få stora och negativa följder för företagens verksamhet, som i värsta fall kan behöva lägga ner.

TechSverige förespråkar därför ökad dialog och ökade krav på uppföljning, vilket också är något som våra medlemsföretag i techbranschen vill se mer av.

15.3.4 Stärkt nationellt upphandlingsstöd

Utökat upphandlingsstöd

Förslag: Stärk Upphandlingsmyndighetens upphandlingsstöd. Upphandlingar kan genomföras olika bra.

Ställningstagande: TechSverige tillstyrker förslaget.

Motivering: Givet att upphandlingsområdet är komplext med ett omfattande regelverk och praxis behöver våra upphandlande enheter, som är av oerhört olika storlek med olika resurser, få betydande stöd för effektiva och rättssäkra processer.

Upphandlingsmyndigheten fyller därför en mycket viktig funktion i att skapa relevanta plattformar och nätverk samt för att sprida information, material, best practices och vägledning tillsammans med organisations- och styrningsstöd. Det är av stor vikt att enkelt kunna sprida erfarenheter, både bra och dålig sådan, för att främja effektivitet och utveckling av svensk förvaltning som därmed även främjar svenskt näringsliv och svensk konkurrenskraft. Det är även ett bra förslag att myndigheten kan tänkas erbjuda kunskap och analyser om olika leverantörsmarknader och rekommendationer om hur man bör arbeta med inköp på dessa marknader.

15.3.5 Färre överprövningar och effektivare handläggning

Högre tröskel för överprövning

Förslag: Det bör bli svårare för leverantörer att få upphandlingar överprövade, bland annat genom införandet av en avgift.

Koncentrera upphandlingsmål till färre domstolar

Förslag: Koncentrera upphandlingsmål till färre förvaltningsrätter och kammarrätter.

Ställningstagande: TechSverige avstyrker förslaget och avgift men tillstyrker det om att koncentrera upphandlingsmål till färre.

Motivering: Det ska självfallet vara så att överprövningsmöjligheten måste vara väl avvägd, ur både den upphandlande enheten och leverantörernas perspektiv. Men TechSverige kan inte hålla med om att det är för enkelt idag för leverantörerna att få överprövning i upphandlingar, det är i stället ett mycket viktigt rättsmedel i processen. Avgifter för överprövning gör det även svårare för små och medelstora företag att ta sig in på marknaden då risken är alltför stor att processen drar ut på tid och blir omåttligt kostsam.

Antalet överprövningar ligger ganska konstant på ca. 5–7 procent av upphandlingarna. Statistiken visar också att det i en mycket liten andel av överprövningarna får bifall. Att det ser ut så beror snarare sannolikt på bristande kompetens på grund av en komplex lagstiftning bland förvaltningsrätterna då fallen är få. I stället bör det i Sverige vara en ansvarig behörig kammarrätt för alla dessa prövningar, företrädesvis den i Jönköping, det vill säga en specialdomstol som ska ersätta dagens förvaltningsrätter.

Det som i stället kan förebygga antalet överprövningar, vilket också syns i praktiken, är en tydlig återkoppling och väl genomförd dialog i upphandlingsprocessen där

ställningstaganden förklaras för de olika eventuella leverantörerna som inte får tilldelning. En ökad dialog och väl planerad upphandlingsprocess är därför att föredra framför införandet av avgifter.

Kap. 16 Konkurrens inom välfärdssektorn

Övergripande reflektion kapitel 16

TechSverige anser att ett nära samspel mellan offentliga och privata aktörer skapar de bästa förutsättningarna för utveckling, kvalitet och innovationskraft inom välfärdssektorn. Vidare bör fokus ligga på en marknadsdriven utveckling där det är av yttersta vikt att osund konkurrens motverkas.

16.4.1 Utvärdering och kontinuerlig omreglering

Bedömning: Kvasimarknader bör regelbundet utvärderas och omregleras i syfte att åtgärda eventuella problem som uppstått. Kapacitet för detta behöver säkerställas. Information som tas fram inom sådant arbete bör delas till allmänheten.

Ställningstagande: TechSverige delar den bedömningen.

16.4.2 Höga krav för att delta på en kvasimarknad

Bedömning: Det bör generellt ställas höga krav på aktörer för att få delta på en kvasimarknad. Att kraven uppfylls bör säkerställas både genom kontroll vid aktörers inträde och genom löpande tillsyn.

Ställningstagande: TechSverige delar den bedömningen.

Kap. 17 Hälso- och sjukvård

Övergripande bedömning: Produktivitetskommissionens bedömningar ligger nära den problembild som TechSverige har lyft: fragmenterad styrning, bristande interoperabilitet och en digital informationsförsörjning som i praktiken bromsar både effektivitet, arbetsmiljö och innovation. TechSveriges delar därför bedömningen – men med viktiga förbehåll kring *hur* statligt ansvar och styrning utformas.

Sammanfattande slutsatser kapitel 17

Staten behöver ta ett tydligare ansvar för interoperabilitet och digital infrastruktur – men styrningen måste frigöra genomförandekraft.

TechSverige delar bedömningen att vårdens digitalisering kräver mer nationell riktning, särskilt för standarder och interoperabilitet, så att hälsodata kan delas säkert och effektivt och nyttiggöras i hela vårdkedjan. Det är också en förutsättning för att realisera potentialen med datadrivna arbetssätt, automation och AI som avlastar administration och stärker patientsäkerhet och kvalitet.

Implementering är den verkliga flaskhalsen – och där är en dynamisk marknad avgörande.

TechSverige pekar återkommande på att det inte räcker med strategi och teknik; det behövs fungerande incitament, ersättningsmodeller och praktiska införandevägar som

gör att lösningar kan skalas. Just ersättningsmodeller kritiskt för att rimligt ersätta ny teknik och ändrade arbetssätt som leder till ökad produktivitet, patientnytta och förbättrad arbetsmiljö.

I TechSveriges Healthtech-rapport 2025 lyfts uttryckligen att privata vårdgivare tillsammans med techbolag kan vara snabbfotade, pröva ny teknik och genom implementeringsprojekt visa offentlig sektor vilka arbetssätt och tekniker som skapar patientnytta och produktivitet.

Förslaget att göra LOV valfritt riskerar att minska den dynamik som driver snabb implementering av ny teknik.

Mot bakgrund av TechSveriges betoning av en *dynamisk marknad för healthtech-lösningar* och behovet av att accelerera implementering genom näringslivet, finns en tydlig riskbild: om LOV görs valfritt och det leder till färre eller svagare valfrihetsmarknader, kan konkurrenstrycket och reformtempot minska – vilket i sin tur riskerar att bromsa införandet av AI, digitala arbetssätt och välfärdsteknik. TechSveriges bredare linje om *sund konkurrens och samverkan-först* förstärker detta: när marknader försvagas eller trängs undan minskar drivkrafterna för investeringar och innovation, och offentlig sektor får svårare att ta del av marknadens utvecklingstakt.

Ställningstagande: TechSverige delar betänkandets inriktning om ökat statligt ansvar för ramverket för vården och omsorgens digitalisering (standards, interoperabilitet och datadelning), eftersom det är en grundförutsättning för effektivitet och patientsäkerhet och skapar en tydlighet för näringslivet.

Samtidigt avstyrker TechSverige förslaget om att göra LOV valfritt för regionerna då detta behöver hanteras med stor försiktighet och föregås av tydlig konsekvensanalys, eftersom en försvagad valfrihets- och konkurrensdynamik riskerar att:

- Bromsa implementering av AI och välfärdsteknik, där privata vårdgivare ofta fungerar som snabbare införmiljöer och “språngbräda” för spridning av fungerande lösningar.
- Minska trycket på verksamheter att modernisera arbetssätt och ta hem produktivitetsvinster, vilket motverkar syftet med digitaliseringsreformer.
- På sikt försvaga den marknad som behövs för att Sverige ska kunna bygga en stark och exportdriven healthtech-sektor.

Slutligen poängterar TechSverige behovet av mer nationell samordning för interoperabilitet och datadelning – och samtidigt spelregler som stärker en dynamisk marknad och snabb implementering. Detta är centralt för att vårdens digitalisering faktiskt ska leverera den avlastning, kvalitet och patientnytta som betänkandet pekar på.